

begrænset til dem, som fra første Haand har ventet Indbetaling fra Udlandet, og et af dets Medlemmer har udtrykt det saaledes, at man maa kunne begrænse den lovmæssige Henstand hertil, naar man ved alle Midler, ad alle Veje, ogsaa herfra Tinget, fra Lovgivningsmagten, indskærper, at den Kreditor, som i vanskelige Tider presser sin Debitor ud over Formue ved at nægte ham Henstand, handler ikke blot uklogt, men ogsaa upatriotisk. Jeg skal visselig ikke underkende Betydningen af, at der ogsaa fra denne Sal siges saaledes, og jeg er aldeles enig deri. Men desværre, man oplever, naar Moralsætninger bliver gamle, undertiden, at de omvurderes. I Hundreder af Aar bedømtes politiske Handlinger, som misbilligedes stærkt, saaledes, at man sagde om dem, at de var mere end Fejl, de var Forbrydelser. Saa kom der en Dag, som alle vi, der er voksne, kan huske, fordi det interesserede os, da en Politiker sagde om en Undladelse, der var foregaaet i hans eget Land, at den var mere end en Forbrydelse, den var en Fejl. Saaledes kan man med den menneskelige Naturs Svaghed in mente udsætte sig for, at enkelte Danske endogsaa i den trangeste Periode siger: Patriotisme er den enkeltes Gavn, i dette Tilfælde min Gavn, jeg presser min Debitor. Og hvis De saa vender om paa Sætningen om Uklogskab og Patriotisme og siger: „Naar du presser din Debitor, er det ikke blot upatriotisk, det er uklogt og kortsynet“, men saa maa tilføje: „Patriotisme kan vi ikke indgyde dig, men din Uklogskab kan vi bremse for“ — hvis De siger saadan, har De i korte Træk denne Lovs Formaal: at fremme det naturlige Omsættingsliv ved at fremme Overenskomster om Henstand, at hemme den ukloge Inddrivelse af Gæld ved at værne den, som er saa sikker paa, at han ikke kan betale, og at det er paa Grund af de ekstraordinære Forhold, at han endogsaa lader sig stævne.

Birch: Ved den foreliggende Sags første Behandling udtalte jeg paa Venstres Vegne, at vi gik til Forhandlingen om Lovforslaget med Velvillie overfor dets Grundtanke, men at vi nærrede Ængstelse overfor en Del af Lovforslagets Bestemmelser.

Jeg beklager at maatte begynde med at sige, at den Forhandling, der har fundet Sted, og de Oplysninger, der har været forelagte os, saa langt fra har mindsket vor Ængstelse og vore Betænkeligheder, at disse saagar er blevet langt større, end de tidligere var. Resultatet af Behandlingen er da for vort Vedkommende blevet dette, at vi vel kan tilraade at stemme for et Moratorium overfor Udlandet, og at vi stiller Ændringsforslag om et indenlandsk Moratorium, der alene omfatter Tilfælde, hvor Penge ikke kan faas hjem fra Udlandet, men at vi ikke kan stemme for det af Ministeriet foreslaaede begrænsede Moratorium. Med Hensyn til Moratoriet for Udlandet skal jeg altsaa gentage, at vi mener at kunne tilraade at stemme for dette. Men dette betyder ingenlunde, at vi helt ud slutter os til Ministeriets Begrundelse af Lovforslaget. Vi er saagar med Hensyn til Ministeriets Udtalelser om Forudsætningerne for den Gæld, hvorefter det her drejer sig, ganske uenige med Ministeriet. Det ligger i Sagens Natur, at Mindretallet ikke har haft Adgang til i Detailler at følge de Forhandlinger med dem, som jeg vil kalde de sagkyndige paa dette Omraade, som jeg tror Handelsministeren har ført. Vi er henviste til at nøjes med et Referat, og vi kan og tør derfor ikke ved en Begrundelse tage Medansvar for en saa omfattende Foranstaltning, som et Moratorium for udenlandsk Gæld er. Vi tilraader at stemme for dette, men helt og holdent ud fra den Betragtning, at Ministeriet har Ansvaret for den Lovgivningsforanstaltning, som her paatænkes.

Jeg vender mig derefter til det af Mindretallet stillede Forslag om et indenlandsk Moratorium, der er af en overordentlig begrænset Art, idet det kun skal omfatte saadanne Tilfælde, hvor Debitor hævder, at han er ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser som Følge af, at han ikke har kunnet faa sit Tilgodehavende fra Udlandet paa Grund af Moratorieforanstaltninger, som har set Lyset der. Det forekommer os, at naar vi skal have et saakaldt begrænset indenlandsk Moratorium, er dette baade en logisk og naturlig Begrænsning. Hvis vort Forslag, som vi indtrængende anbefaler til dette høje Ting, vedtages, er Forholdet altsaa